

כתיבת עבודה סמינריונית איכותנית

פרק 1 - מה נלמד בקורס וגיבוש שאלת מחקר

תוכן העניינים

1. מה נלמד בקורס וגיבוש שאלת מחקר.....1

מה נלמד בקורס וגיבוש שאלת מחקר:

רקע:

אנחנו מתחילים במשימה הראשונה, שתעזור לנו לשמור על פוקוס עד סוף העבודה - **גיבוש שאלת המחקר לעבודה הסמינריונית**. רובכם מגיעים לקורס הזה כבר בשלב שבו משהו מעניין אותכם ואתם רוצים להעמיק בו. במילים אחרות, יש לכם כבר נושא כללי לעבודה הסמינריונית. אז אחרי שיש לכם נושא שאתם מחוברים אליו, אתם צריכים לחשוב על **שאלת מחקר** - השאלה הזו תהיה כמו חץ שמכוון אתכם לאורך כל העבודה כשבסופה - תצטרכו לענות תשובה עליה (זה יקרה בפרק הדיון).

מכל נושא אפשר לחלץ כמה שאלות מחקר שונות - לדוגמה, נושא המחקר של הסמינריונית שאני כתבתי בתואר הראשון הוא חינוך מיני עבור מתבגרות. מתוך הנושא הזה אפשר לגזור כל מיני שאלות:

1. **מיהו** המורה האידיאלי עבור תפקיד מחנך מיני למתבגרות?
2. **מה כולל** חינוך מיני אופטימלי למתבגרות?
3. **מהי מטרת** החינוך המיני בישראל?

שימו לב שכל שאלה מכוונת את הזרקור המחקרי למקום אחר. כשאתם הולכים לגבש לעצמכם שאלת מחקר אתם צריכים לחשוב מראש **לאיזה כיוון** אתם/את רוצים לקחת את העבודה. חשוב לשים לב גם אם יש לכם **הנחה בסיסית קודמת** לשאלת המחקר. אם אני מניחה שהתופעה שאני חוקרת כבר קיימת, שאלת המחקר תהיה שאלה שמבהירה שזו נקודת ההנחה שלה-

- לדוגמה: **באיזו מידה** מעורבות הורית תורמת למוטיבציה בלמידה של תלמיד עם לקות למידה? זו שאלה שכבר מניחה שמעורבות הורית כן תורמת למוטיבציה אצל הילד וצוללת יותר לעומק הנושא - באיזו מידה היא תשפיע לטובה? אחרי שאנחנו יודעים שהיא כן תורמת, אנחנו יכולים להתקדם לשאלה - באיזו מידה היא תורמת? אם אני מניחה שהתופעה הנחקרת לא בהכרח קיימת, יש לבחור מילת שאלה שמציינת זאת - **האם** מעורבות הורית תורמת למוטיבציה ללמידה אצל תלמיד עם לקות למידה? המילה "האם" מבהירה שהתרומה של מעורבות הורית היא לא ברורה וצריך להבין את הסוגייה לעומק.

הנחיות:

שאלות מכוונות שמטרתן לפקס אתכם על שאלת מחקר ממוקדת וטובה:

- באיזה אוכלוסייה אני רוצה להתמקד?

- איזו אוכלוסייה מעניינת אותי? (תלמידים? מורים? גורמים מערכתיים?)
השאלה הזו היא מאוד חשובה כי שאלת מחקר טובה היא כזו שמתמקדת באוכלוסייה ספציפית. **התמקדות זו גם תחסוך לכם הרבה כאב ראש בהמשך.**

- איזו מילת שאלה הכי מתאימה למה שאני רוצה לחקור: האם/ כיצד/באיזה אופן/מהי/מדוע/ מה טיב הקשר/ באיזו מידה?

- האם יש לי הנחה בסיסית מוקדמת לשאלת המחקר? אם כן, מהי?

- פירוט שדות המחקר שנמצאות בתוך שאלת המחקר שבחרת:

- דמיינו בגדול - מה ייכנס בפרק של כל שדה מחקר כזה?

שדה מחקר 1:

שדה מחקר 2:

זוהי מטלה לא גדולה אבל משמעותית! תקדישו לה מחשבה ותגישו תוך שלושה ימים! בשיעור הבא נלמד על חיפוש יעיל ומהיר של מאמרים במאגרי מידע, בלי לשבור את הראש ובלי לקלל יותר מידי.

בהצלחה :)
איילת